

„Nextury Ventures“ bendraįkūrėjas - Mindaugas Glodas.asmeninio albumo nuotr.

Vis noriau tiek kasdieniame, tiek profesiniame gyvenime vartojame vakarietiškus (o tiksliau anglų kalbos) terminus. Vis daugiau žmonių save vadina CEO, CFO ar koku kitu terminu iš didžiosios C. Ar tikrai gerai suprantame, ką reiškia šie terminai? Susėdome su investicinio fondo „[Nextury Ventures](#)“ bendraįkūrėju Mindaugu Glodu ir pabandėme išsiaiškinti, kokias funkcijas atlieka šie C lygio vadovai ir kokie yra tokios valdymo struktūros plusai.

Aiškiau apibrėžia vadovų funkcijas

M. Glodas ilgus metus dirbo kompanijoje „Microsoft“, todėl su C lygio vadovų struktūra yra puikiai pažįstamas. Pasak jo, ji susiklostė Vakaruose veikiančiose įmonėse. „Angliškai, kai kalbama apie šias pareigybes, tai skamba labai gražiai – C-Level Executives, kitaip tariant, Chief Executive Officer. Šie žodžiai labai gerai atitinka Vakaruose veikiančių kompanijų struktūrą. Jos link sparčiai einama ir Lietuvoje. Kalbama, žinoma, apie dideles įmones, turinčias akcininkus.

Kadangi jų yra daug, tiesiogiai jie valdyti negali, todėl balsuodami išrenka įmonės valdybą, kuri pagal apibrėžimą būna non-executive, t. y. jie savo rankų kasdieniais darbais nesiteplioja. Paprastai valdyba nesusirinks daugiau

kaip kartą per mėnesį, nebent ištiks didelė krizė. Jie susitinka, patvirtina strategiją, ir viskas“, – pasakojo M. Glodas.

CEO yra pirmasis ir viršiausias iš vykdančiųjų vadovų, t. y. tų, kurie atsakingi už kasdienį įmonės darbą. „Valdybai atsiskaito Chief Executive Officer (CEO), kuris pagal apibrėžimą daugiausia atsako už vykdymą, įgyvendinimą, kasdienę veiklą. CEO dar turi savo C-Level komandą. Joje bus CFO (Chief Financial Executive), asmuo atsakingas už finansus. Turbūt klaidingiausia būtų sakyti, kad CFO yra buhalteris. CFO dažniausiai būna pavaldūs buhalteriai, o jo užduotis yra valdyti visus finansus. Manau, artimiausias lietuviškas atitikmuo būtų finansų direktorius. Vis dėlto ir finansų direktorius pas mus dažnai tapatinamas su buhalteriu, o tai visiškai neteisinga.

CFO pataria žiūrėdamas per finansų prizmę, nes juos kontroliuoja. Jo užduotis – taip sutvarkyti finansus, kad būtų palaikomas įmonės strategijos įgyvendinimas“, – aiškino M. Glodas. Į C lygio vadovus jis siūlo žiūrėti kaip į komandą, kurioje pavieniai vadovai kuruoja savo sritis. „Kiek man teko susidurti, ko gero, antra pagal svarbą pozicija yra COO (Chief Operating Officer). Jam tenka visos pagrindinės verslo funkcijos. COO pavaldūs pardavimas, rinkodara, visos gamybos funkcijos, jeigu tai gamybos įmonė. Jis atsakingas už visas operacijas. Dažniausiai jam ant pečių gula atsakomybė už pardavimą.

CTO (Chief Technology Officer) labiau reikia įmonėms, kurios orientuojasi į technologijas. Šio asmens sprendimai paremti mąstymu, kaip gamybos procesus plėtoti ateityje ir kaip juos palaikyti, kad jie funkcionuotų dabar. Gamybos įmonės atveju CTO greičiausiai dirbtų labai artimai su COO, nes su CTO galima susieti visus gamybos procesus. Tada CTO būtų atsakingas už gamybą, o COO už rinkodarą ir pardavimą“, – teigė pašnekovas.

„Lietuvoje dažnai iškreiptai suvokiama CIO (Chief Information Officer) pozicija. Atkreipčiau dėmesį, kad CIO yra informacijos, o ne [informacinių technologijų](#) vadovas. Tai ne asmuo, kuris turi užtikrinti, kad veiktų kompiuteris. CIO rūpinasi ir užtikrina informacijos srautą. Dabar viskas vyksta greitai, todėl visas informacijos srautas įmonėje turi būti valdomas, turi būti aišku, kaip keliauja informacija. Tik tuomet ateina eilė technologijoms. Taigi CIO yra atsakingas už informacijos srauto tvarkymą ir galiausiai už technologizavimą. To Lietuvoje itin trūksta. Dažniausiai CIO pas mus būna tiesiog techninis darbuotojas“, – pastebėjo M. Glodas.

Dalijasi kolektyvine atsakomybe

M. Glodas pastebi, kad „startupai“ paprastai nuo pat pradžių vartoja C lygio vadovų terminus. Taip tarsi rengiamasi ateičiai, kai įmonė išaugs. „Šis modelis atitinka jau subrendusios, didelės įmonės struktūrą, tačiau juk kiekvienas „startupas“ nori tapti didele įmone. Pats žodis „officer“ reiškia karininką. Ką daro karininkas? Vadovauja kareiviams. „Chief“ vėlgi yra vadas. Jeigu jau esi vadas, tai turi kam nors vadovauti. Dažnai „startupuose“ nebūna kam vadovauti, nes „startupą“ pradeda keli žmonės, turintys idėją. Tačiau tam, kad idėja įgautų kūną ir struktūrą, dažnai „startupas“ turi CEO ir COO, nors kitų darbuotojų dar nėra. Tad iš karto aišku, ką tie du žmonės veikia ir kokie jų tikslai. Kai komanda pradės augti, šie žmonės tikriausiai ir eis tas pareigas“, – sakė pašnekovas.

Jis išvelgia nemažai tokios terminologijos pranašumų: daug aiškiau apibrėžiamos atsakomybės ribos, taip pat nė vienas vadovas netampa karaliumi, kuriam kiti yra visiškai pavaldūs. „Pliusas yra tai, kad iš karto aišku, jog tie C lygio vadovai dalijasi kolektyvinę atsakomybę, bet sykiu kiekvienas yra atsakingas už savo sritį. Man bene keisčiausia Lietuvoje jau beveik neegzistuojanti, bet kartais dar išlendanti struktūra, kai yra generalinis direktorius ir jo pavaduotojai. Kodėl? Todėl, kad viskas koncentruojama į vieną žmogų. Vienas yra karalius, o kiti gali jį kartais pavaduoti.

Kai yra C lygio vadovų sistema, mano akimis, jau užkoduojamos visų teisės ir prievolės. Pavyzdžiui, CFO gali pasakyti, kad ko nors negalima daryti, nes gali sugriūti finansai. Jam tenka labai didelė atsakomybė. Jeigu remiantis terminologija kas nors yra pavaduotojas, užkoduojama labai aiški subordinacija. Su C terminologija ta subordinacija suprantama, bet ne taip aiškiai išreikšta. Tai komanda“, – teigė M. Glodas.